1852. No. 8.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 27 JANUARIJ.

AANKONDIGING.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, op Woensdag den 18 Februarij aanstaande, des middags ten 12 ure, door de Hoofdadministratie van het 4de regiment Dragonders te *Deventer*, in het openbaar, de levering zal worden aanbesteed van 337 Paarden, ten behoeve van de verschillende corpsen Kavalerie en Artillerie van het leger.

Onder de paarden voor laatstgemeld wapen zal zich een getal van zeven Trekpaarden moeten bevinden.

De voorwaarden der aanbesteding — waarin de uitdrukkelijke bepaling wordt opgenomen, dat een gedeelte der te leveren paarden van inlandschen oorsprong moet zijn, — zullen met den 20 dezer ter lezing liggen in het bureau van den Kapitein-Kwartiermeester bij voornoemd regiment dragonders; bij het departement van oorlog te *'s Gravenhage*, en aan het locaal voor het provinciaal bestuur te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 19 Januarij 1852.

De Commissaris des Konings,
Van PANHUIJS.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de kohieren van de grondbelasting op de gebouwde en ongebouwde eigendommen, voor het dienstjaar 1852, van de Gemeenten: *Jelsum*, *Hijum*, *Warrega*, *Roordahuizum*, *Grouw*, *Oosterwierum*, *Jorwerd*, *Baard*, *Ried*, *Tzum*, *Tjerkwerd*, *Langweer*, *Deinum*, *Kollum*, *Ee*, *Minnertsga*, *Schiermonnik-oog* en *Balk* zijn gearresteerd en ter invordering afgezonden, en dat de reclames tegen de aanslagen, voor die enkele gevallen, waarin zij mogten kunnen plaats vinden, met de vereischte bijlagen voorzien, zullen behooren te worden ingediend binnen *drie* maanden na de afkondiging der kohieren, bij den Controleur der directe belastingen en van het kadaster, den Heer *J. J. de Jongh*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 26 Januarij 1852.

De Commissaris des Konings,
Van PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 Januarij 1852, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,80.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 221,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 221,00.

Leeuwarden, den 26 Januarij 1852.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
Van PANHUIJS.

PARIJS, den 23 Januarij.

Sedert gisteren sprak men van eene verandering in het ministerie. Deze mededeeling alleen deed de fondsen gisteren aan de beurs dalen, en voor hem die eenigzins op de hoogte gebleven is van den staat van zaken alhier, heeft deze tijding veel beteekenis. De heeren *de Morny* en *de Turgot*, die hoofdzakelijk de gematigde partij vertegenwoordigden, hebben zich uit het Kabinet verwijderd en zijn vervangen door den heer *de Persigny* voor binnenlandsche- en den heer *Drouin de Lhuis* voor buitenlandsche zaken. Ook is de heer *Fould*, minister van finantien, vervangen door den heer *Bineau*, terwijl de heer *Casabianca* benoemd is tot minister van staat; deze zal in betrekking staan met den senaat, het wetgevend ligchaam en den raad van state, en zal de besluiten contrasigneren. De opheffing van de ministerien voor openbaar onderwijs, handel en publieke werken is thans zeker bepaald, en de heer *de Maupas* is, gelijk werd verwacht, tot minister van policie benoemd, welke betrekking zou worden hersteld.

Zonder de zaken vooruit te loopen, is het echter niet twijfelbaar of de verandering van het personeel in het Kabinet, zal tevens eene verandering van beginsels ten gevolge hebben, of liever eene verdubbeling van kracht, in toepassing op die welke den 2 December is begonnen.

Het is te bejammeren dat door de aftreding van den heer *de Morny*, een der meest door hem bestreden maatregelen nu haar beslag heeft verkregen, namelijk de verbeurtverklaring der goederen van de familie *Orléans*, welk voornemen volgens de laatste geruchten niet zou worden ten uitvoer gebragt.

BERLIJN, den 22 Januarij.

Onlangs werd alhier het 100ste verjaarfeest der stichting van een Evangelisch Bisdom te Jeruzalem gevierd. De laatste vijf jaren stond het Bisdom onder de leiding van den eerwaarden *Gobat*, die, na een zendelings-werk van 20 jaren, ten volle voor zijne gewigtige taak berekend is. Voor de Israëlieten te Jeruzalem wordt door het Engelsche Joden-zendeling-genootschap gezorgd. In het laatst van 1851 werd er nog een Israëliet gedoopt. Ook te Sichem en Joppe wordt door de Christenen veel gedaan voor het werk der bekeering. Te Nablus is eene Evangelische school, die door 38 kinderen wordt bezocht, en te Nazareth heeft zich de eerste Protestantsche gemeente, bestaande uit inlanders, gevormd. De geestelijke, die daarin de dienst heeft, heet *Klein* en is benoemd door het Engelsch zendeling-genootschap.

Het Duitsche zendelingswerk in het Heilige Land heeft ook goede vruchten opgeleverd. Het rigtte een broederhuis, eene kolonie, een hospitaal, een diaconessen-huis en eene school op.

Veel verpligting hebben de Evangelische inrigtingen aan den overleden doctor *Schultz*; zijn dood werd door alle inwoners van Jeruzalem betreurd. De predikant, dr. *Leebetrut*, van Widbrietzen, die juist te Jeruzalem was, hield eene toepasselijke rede bij het graf van den edelen man.

Onze Koning, die eene dotatie van ruim 100,000 thaler voor de Evangelische stichting te Jeruzalem heeft bijeenbragt, waarvan de jaarlijksche renten à ruim 4000 thaler den bisschop worden toegelegd, heeft een nieuw bewijs van zijne belangstelling in dat Christelijk werk gegeven, door ook den predikant *Valentiner* naar Jeruzalem te zenden. Deze bekwame en ijverige man was allerwaarschijnlijkst op 1 Januarij jl. reeds in de Christus-kerk te Jeruzalem.

Binnen korten tijd zal zich alhier eene vereeniging vormen, die zich tot taak stelt het ondersteunen van Christelijke inrigtingen te Jeruzalem.

In het Evangelische genootschap alhier, werd onlangs ten voordeele van het zendelingswerk eene reeks van voorlezingen geopend, met een rede van professor *Ritter*, *over de Christelijke bewoners van Palestina*.

»In geen land, zeide de spreker, bewaarde het volk zoo levendig de herinnering aan het grijze verleden, als in Palestina. Zelfs de putten, die Abraham eens aan den rand der woestijn groef, dragen nog zijn naam. Overigens heeft geene stad zoo veel contrasten in geloof, zeden en taal, als het 20,000 inwoners tellende Jeruzalem. Nevens de belijdenis van de Evangelische en R. Catholijke godsdienst, heeft men Grieksche, Armenische, Syrische en Abyssinische christenen. Jammer dat de aanhoudende twisten onder deze Christenen, waarbij de Turksche autoriteiten altijd als bemiddelaars en vredemakers optraden, de Christelijke godsdienst bij de Mahomedanen in minachting bragten. Sedert de stichting van het Evangelisch bisdom te Jeruzalem heerscht er echter meer den geest der verdraagzaamheid en der liefde.

FRANKFORT, den 17 Januarij.

De toestand van 't kanton Bern wordt vrij ernstig. Het bestuur is er thans behoudend. Bij de laatste verkiezingen had echter de radicale partij de overhand; toen is reeds ter sprake gekomen, om het volk bijeen te roepen, ten einde den afstand der Regering te vorderen, 't geen volgens de grondwet geoorloofd is, mits die afstand door een genoegzaam getal burgers worde gevraagd. In den beginne waren de hoofden der radicale partij, de heeren *Staempfli* en *Stockmar* het oneens, en kon men het gevorderde aantal stemmen niet bekomen. Thans is de eendragt hersteld, en zal men weldra den maatregel zien inwerking komen. De Regering zal dan van zelf in de handen der radicalen vallen. Bij den toestand van Europa en vooral bij de moeijelijkheden over de vlugtelingen, die zich op Zwitsersch grondgebied bevinden, zou die verandering van rigting der Bernsche regering zeer gewigtig wezen.

BRUSSEL, den 22 Januarij.

Het aantal der Franschen, welke zich voor het oogenblik, ter zake der staatkundige gebeurtenissen, uit hun vaderland meenen te moeten verwijderen, en zich herwaarts begeven, groeit nog aan. De meesten schijnen den toestand in hun vaderland nog als bekommerd aan te merken. Velen zijn leden geweest van de Wetgevende Vergadering, doch hebben de openbare aandacht door hunne gedragingen niet bijzonder opgewekt. Van degenen, die in de eerste dagen het land zijn uitgezet, hebben sommige reeds verlof bekomen, om terug te keeren, en anderen zien het reeds aangevraagde verlof daartoe te gemoet. Het verblijf dergenen die zich thans alhier bevinden, baart weinig opzien. De meesten behooren dan ook tot de gematigde voorstanders der partijen, onder welker vanen zij zich hadden geschaard. De warme republikeinen, die niet reeds vooraf de wijk hebben genomen naar Engeland, behooren tot de zoodanigen, welke, indien zij zonder verlof naar Frankrijk mogten terugkeeren, gevaar zouden loopen, om naar Caijenne te worden gebragt, of in eene vesting te worden opgesloten. De legitimisten worden zigtbaar met toegevendheid behandeld. Hunne lijkdienst voor Koning *Lodewijk XVI* is meer dan louter veroorloofd geworden. De betrekkingen van den Koning tot het geslacht van *Orleans* zijn van een te teederen aard, dan dat men de voorstanders van die partij alleen als vlugtelingen zoude kunnen beschouwen en behandelen.

De organen der oppositie van den tweeden rang, vooral in Vlaanderen, gewagen steeds van staatzuchtige bedoelingen van den Prins-Voorzitter, waarbij de onafhankelijkheid en zelfstandigheid van Belgie groot gevaar zou loopen; maar tot dusverre schijnen dergelijke voorspellingen in de hoogere kringen en ook bij de beurslieden weinig indruk te maken, en men meldt, dat het Huis *Rothschild* de benoodigde 26 millioenen, voor de voortzetting der openbare werken, tegen 5 pCt. op zeer gunstige voorwaarden, te weten tegen ½ pCt. boven pari, heeft aangenomen, en dat de beide Banken zich voor aanzienlijke sommen daartoe hebben verbonden.

— Uit Parijs wordt geschreven, dat Frankrijk 45 milioen francs van Belgie eischt wegens kosten van invertentie in 1831 en van het beleg van Antwerpen, en dat die vordering bij de Belgische regering is ingekomen.

's GRAVENHAGE, den 22 Januarij.

Gisteren avond bevond zich een gedeelte van het personeel der Kon. Fransche opera in den schouwburg, ten einde eene repetitie te houden der bekende opera: *la Ville du Régiment*. Het tooneel was, zoo als bij zulke gelegenheden gebruikelijk is, weinig, de zaal in het geheel niet verlicht, evenmin de kleedkamers. Een der suppoosten (een zoogenaamde *lampeman*), toevallig achter de coulissen de benedenste kleedkamers voorbij gaande, bespeurt een onaangenamen reuk, die hem al dadelijk aan gaz doet denken; in dat vermoeden wordt hij spoedig bevestigd, daar hij eene dier kamers, waarvan de deur even open stond, binnen tredende, vol gaz-damp vindt. Zijn eerste werk was te waarschuwen, dat men hem met geen licht moest naderen, waarop hij, het vertrek onderzoekende, zoo goed hem dit in den donker mogelijk was, bespeurt dat een der gazpijpen was afgebroken en op het toilet nedergelegd. Bij zijn verder onderzoek in de overige kleedkamers, die digt waren, vindt hij er minstens een vijftal, die insgelijks op dezelfde baldadige wijze waren behandeld, zijnde in sommigen zelfs meer dan eene pijp vernield. Het behoeft geen betoog, welke ongelukken men te wachten zou gehad hebben, indien zulks niet tijdig ontdekt was, en men bij het ontsluiten dier kamers met licht ware binnen getreden. De ontsteltenis was dus ook zeer groot. Het is te hopen, dat het onderzoek, dat in het werk wordt gesteld, de daders moge doen uitvinden. Men is er gelukkig thans met den schrik afgekomen, maar de gevolgen hadden betreurenswaardig kunnen zijn. Heden avond was alles weder hersteld en heeft de gewone voorstelling zonder eenige stoornis plaats gehad.

HARLINGEN, den 23 Januarij.

Heden is op de scheepstimmerwerf van de heeren *D. & L. Alta*, alhier, de kiel gelegd voor een kopervast schoonerschip genaamd *Willem*, groot ongeveer 140 last, voor rekening van de heeren *Barend Visser & Zoon*, en gevoerd zullende worden door kapitein *Jan H. de Weerd*.

LEEUWARDEN, den 26 Januarij.

Wij vestigen de aandacht onzer toonkunstminnaren op het vocaal- en instrumentaal concert, dat op Maandag den 2 Februarij aanstaande, in de zaal van den heer *van der Wielen*, zal worden gegeven door de werkende leden van de muzijk-vereeniging *Euphonia Crescendo* alhier, ter benefice van den heer *P. Wedemeijer*, orchest directeur van genoemde vereeniging. Vele uitgezochte stukken zullen bij die gelegenheid, zoowel voor vol orchest als voor obligaat itgevoerd worden, zoodat men niet twijfelt, of de poging van gemelde vereeniging, zal door eene talrijke opkomst van het publiek ondersteund worden.

— Dezer dagen is aan de kust van het eiland Schiermonnik-oog levend gevangen eene *Sepia* of zoogenaamde *Inktvisch*. Deze visch, waarvan onderscheidene soorten bestaan, behoort te huis in al de gematigde- en keerkring zeeën, doch komt op onze kusten weinig voor. Eene soort van den Inktvisch (*de Sepia Officinalis*) is niet zeldzaam op de Engelsche kust.

— Bij besluit van 20 dezer, no. 39, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer jhr. *V. V. van Camminga*, op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Leeuwarderadeel, en als zoodanig te benoemen den heer jhr. mr. *W. E. Engelen*, thans secretaris dier gemeente.

— Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer, no. 46, zijn benoemd tot surnumerairen bij het vak der posterijen, de heeren:

F. H. Gallé, te Zwolle; *B. J. Herwijer*, te Nijmegen; *A. N. Wentholt*, te Heerenveen; *H. L. J. Thiefry*, te Rotterdam; *W. Vinckers*, te Winschoten; *M. J. Habraken*, te 's Hertogenbosch; *T. Hoijer*, te Middelburg, en *W. Slichtenbree*, te Deventer.

— Bij Koninklijk besluit van den 21 dezer, no. 7, is aan 12 personen, ten gevolge vereischte ouderdom en diensttijd, ligchamelijke ongeschiktheid of verkregene regten, pensioen verleend, tot een gezamenlijk bedrag van *f* 4169.

— Het *Prov. Blad* no. 10, houdt in eene uitnoodiging aan de Gemeente-besturen tot inzending eener korte opgaaf der afkondigingen van plaatselijke verordeningen, voor zoo verre betreft het jaar 1851, tegen wier overtreding straf is bedreigd, en om vervolgens telken jare vóór den 15 Januarij soortgelijke opgaaf in te zenden van het voorafgaande jaar.

Het *Prov. Blad* no. 11, houdt eene uitnoodiging aan de Gemeente-besturen, om de belanghebbende eigenaren en verveeners aandachtig te maken tot het tijdig indienen hunner verzoeken om vergunning tot verveening.

Het *Prov. Blad* no. 12 bevat een besluit van den Commissaris des Konings, houdende bepaling dat de opening der eerste zitting van de Militie-Raden, ligting 1852, zal plaats hebben op Maandag den 9 Februarij e. k., te Leeuwarden, op de nieuwe zaal, boven de Hoofdwacht, en te Heerenveen in het Gemeente-

... van Schoterland, — en van de dagen en uren, waarop de personen, welke bij die zitting betrokken zijn, zich zullen hebben te sisteren.

— De hoogleeraar *P. Hofstede de Groot*, zegt in de *Groninger Courant* over het zooveel besproken wets-ontwerp op het armbestuur, het volgende:

„Over de *bedoelingen* der Regering met deze wet wil ik geen oordeel vellen; maar als ik zie op de *strekking* of *uitwerking*, welke zij, mijns erachtens, wordt zij aangenomen, noodwendig, ook tegen de beste bedoelingen in, hebben zal, dan voorspel ik mij van haar zulke heillooze gevolgen, dat ik ook den schijn vrees van ooit ten haren voordeele iets te hebben gedaan of nagelaten. Want ik zie niets minder er van te gemoet, dan den ondergang onzer diaconien, het verkwijnen der bestaande vrije liefdadige instellingen, het ophouden van den lust en den moed, om nieuwe te stichten, en een begin van het streven, om, door eene vermeende almagt der wet, onregt tot regt te verklaren in den Nederlandschen staat.”

— Bij de herbesteding van de kanaalwerken der Drentsche Kanaalmaatschappij zijn *toegewezen:* 1°. aan *J. Schulenberg* en cons. te Coevorden de aardewerken tusschen Meppel en Hoogeveen, voor *f* 75,000; 2°. aan *J. Zwolsman* te Kuinre, de werken van het zesde kanaalpand tusschen de beide sluizen in de gemeente Hoogeveen, voor *f* 35,699; 3°. aan *K. van Tongeren* te Heerenveen, de aardewerken boven de Noordersluis tot Nieuweroord, voor *f* 16,400; 4°. aan *J. Zwolsman* voormeld; de kunstwerken van waterontlasting, voor *f* 18,700. De geheele massa van uitbesteedde werken bedraagt alzoo met die der eerste besteding *f* 361,332, gegund aan zeven verschillende aannemers. Een jaar vol drukte en bedrijvigheid wacht de bevolkte streken, waarin de werken worden aangelegd.

— Het *Staatsblad no. 4*, bevat Zijner Majesteits besluit van den 8 dezer, waarbij de bepalingen, van de besluiten van 16 en 27 December 1851, op de briefwisseling met *Hamburg enz.* aan te vangen op den 1 Februarij e. k. van toepassing worden verklaard.

— Volgens een door de *Staats-Courant* medegedeeld overzigt, blijkt dat de in-, uit- en doorvoer in 1851 van de volgende handels-artikelen zijn geweest als volgt:

	Invoer	Uitvoer	Doorvoer
Boter	170,297 N. p. †	12,810,174 N. p.	72,366 N. p.
Droogerijen	3,343,950 gld.	2,970,504 gld.	2,387,564 gld.
Garen van katoen	13,187,016 N. p.	8,660,294 N. p. †	8,549,550 N. p.
Gedistilleerd †	34,260 vat. †	117,566 vat.	28,726 vat.
Granen: Tarwe	24,847 last.	21,556 last.	10,311 last.
Rogge	35,103 » †	11,227 » †	10,468 »
Garst	13,594 »	8,375 »	686 »
Boekweit †	7,851 »	27 »	»
Haver	312 »	13,192 »	22 »
IJzer en ijzerwerk	6,153,587 gld.	4,032,217 gld.	3,734,891 gld.
Indigo	747,992 N. p.	903,379 N. p.	346,862 N. p.
Kaas	415,446 »	22,450,130 » †	339,795 »
Katoen (ongesp.) †	12,623,685 » †	12,466,798 »	67,220 »
Koffij †	54,351,687 » †	46,908,808 »	7,835,180 »
Manufact., (van zijde, katoen, vlas enz.)	21,154,079 gld. †	14,081,957 gld. †	7,966,503 gld.
Idem (van wolle, lakens enz.)	4,969,551 N. p.	1,885,139 N. p.	1,719,742 N. p.
Olie (v. plat en rondz.)	13,180 vat.	32,117 vat. †	13,116 vat.
Rijst †	28,193,859 N. p. †	10,883,151 N. p. †	4,384,318 N. p.
Slagtv. (oss., koeijen) †	3,234 stuk. †	59,647 stuk.	9 stuk.
Schapen †	5,560 »	167,304 » †	3,425 »
Suiker (ruwe) †	120,490,329 N. p. †	30,663,565 N. p. †	30,657,659 N. p.
Idem (gerafin.) †	1,278,278 » †	59,252,745 » †	1,277,906 »
Tabak (in bladen) †	12,489,117 »	10,325,029 » †	4,808,057 »
Tin †	3,840,868 » †	3,712,244 »	27,197 »
Wijn op fust †	96,435 vat. †	24,238 vat. †	24,185 vat.
Zaden (olie) †	26,330 last. †	9,616 last. †	2,996 last.

De met † gemerkte waren meer de andere minder dan in het vorig jaar.

— Volgens de *Staats-Courant* bedroeg de opbrengst der middelen, in de twaalf maanden van 1851 tegen over de opbrengst van de twaalf maanden van 1850, als volgt:

In 1851, directe belast. *f* 19,457,087,72, in 1850, *f* 18,749,437,34; in 1851, in- en uitg. regten, scheepvaart-regten, vuur-, ton- en bakengeld *f* 4,684,411,38, in 1850, *f* 5,014,720,97½; in 1851, acc. *f* 20,353,341,41, in 1850, *f* 20,401,820,75; in 1851, registratie-, zegel-, successie-regten enz., *f* 9,929,547,87½, in 1850, *f* 9,251,946,30½; in 1851, regt van waarborg op de gouden en zilveren werken *f* 159,689,95, in 1850, *f* 166,437,79½; in 1851, posterijen *f* 1,330,102,35½, in 1850, *f* 1,294,137,15; in 1851, loterij *f* 413,467,50, in 1850, *f* 425,633,10. Totale opbrengst in 1851, *f* 56,327,648,37, in 1850, *f* 55,304,133,42. — De dir. belast. hebben in 1851 meerder opgebragt dan in 1850 *f* 707,650,38; de registr.-, zegel-, successie-regten enz. *f* 677,601,57; posterijen *f* 35,965,38½, totaal *f* 1,421,217,33½. De in- en uitg. regten, scheepv.-regten, vuur-, ton-, bakengeld enz. hebben in 1851 minder opgebragt dan in 1850 *f* 330,309,59½; accijnsen *f* 48,479,34½; regt van waarborg enz. *f* 6,747,84½; loterij *f* 12,165,60, totaal *f* 397,702,38½. De geheele opbrengst der middelen bedroeg in 1851, *f* 1,023,514,09½ meer dan in 1850.

— Volgens de *Kerkelijke Courant* zijn er gedurende het vorig jaar 31 predikanten van de Hervormde kerk in ons vaderland overleden, van welke 14 hun ambtswerk reeds hadden nedergelegd. Het getal der candidaten, die als predikant werden bevestigd, was gelijk aan dat der overleden, zoodat op 31 standplaatsen candidaten hun dienstwerk hebben begonnen. In 't geheel hebben 82 bevestigingen van predikanten op nieuwe standplaatsen plaats gehad. Op 61 plaatsen is afscheid gepreekt; 14 predikanten hebben eervol emeritaat verkregen, waaronder 1 die tot de Waalsche gemeente behoorde. 34 predikanten mogten gedachtenis vieren van vijf-en-twintigjarige, 10 van veertigjarige, 1 van vijftigjarige en 1 van 60 jarige dienstvolbrenging. In Gelderland hebben 24, in Zuid-Holland 20, in Noord-Holland 13, in Zeeland 16, in Utrecht 7, in Friesland 16, in Groningen 7, in Noord-Brabant 8, in Drenthe 2 en bij de Waalsche gemeente 1, in het geheel 120 beroepingen plaats gehad, waarvoor 100 nominatien werden gemaakt; 55 beroepingen zijn vruchteloos geweest, in Gelderland de meeste, in Noord-Holland de minste. Nieuwe gemeenten zijn er 2 gevestigd, nl. te Frederiksoord en Willemsoord, en het Hollandsche Veld.

— De redactie van het tijdschrift: *le Journal des Savants*, noodigt heeren boekhandelaren in Nederland uit tot de inzending van een exemplaar der wetenschappelijke werken, welke bij hen het licht zien. Zij belooft van deze een getrouw verslag te zullen leveren in haar tijdschrift, dat maandelijks te Parijs wordt uitgegeven, en wenscht daardoor mede te werken de buitenlands te weinig gekende voortbrengselen der Nederlandsche geleerdheid meer algemeen bekend te maken en naar waarde te schatten.

— De half-officiële *Belgische Indépendance* deelt mede, dat de transito-handel van en naar Duitschland in 1851, eene waarde beliep van 154,412,000 francs, vestigt de aandacht op het groote belang, dat Belgie heeft in het behoud van dien doorvoer, en wijst daartoe aan, eene geheele verandering in de dienst en de tarieven op de spoorwegen. Als ernstige mededingers van den handel noemt het Frankrijk en de Nederlanden; zegt, dat vooral laatstgenoemd rijk alle krachten inspant, om zoo te water als te land, den Duitschen doorvoer over zijn grondgebied te leiden en tevens dat het oogenblik nabij is, waarop het Belgie in dit opzigt niet behoeft te vreezen.

— Ter voorziening in de behoefte aan burgerlijke geneeskundigen op Java, en wel in de residentien Preanger-Regentschappen, Tagal, Japara, Rembang, Bezoekie (afdeeling Probolingo) en Madioen, is door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indie de tusschenkomst van het depart. van kolonien ingeroepen, ten einde Nederlandsche geneeskundigen aan te sporen, om zich, tot uitoefening van dat vak, in de genoemde residentien neder te zetten. — Voor ieder dezer residentien wordt aan eenen geneeskundige verzekerd eene toelage uit 's lands kas ten bedrage van *f* 100 's maands, onder gehoudenheid om daarvoor, afgescheiden van hunne bijzondere practijk, de plaatselijke, burgerlijke geneeskundige dienst, des gevorderd, waar te nemen. Verdere geldelijke tegemoetkoming in de kosten van uitrusting, of der reize naar Java, wordt van gouvernementswege niet verstrekt.

Die genegen zijn, op dien voet naar Oost-Indie te vertrekken, zijn uitgenoodigd, zich vóór 15 Februarij dezes jaars schriftelijk bij het depart. van kolonien aan te melden, onder overlegging van bewijzen van voldoening aan de wet op de nationale militie en van goed zedelijk gedrag, en met opgave van hunnen wetenschappelijken graad en hunne tegenwoordige standplaats. Aan hen, die den graad bezitten van doctor in de genees-, heel- en verloskunde, zal de voorkeur worden gegeven.

ARNHEM, den 22 Januarij.

Ter vervulling der vacature bij de Nederd. Herv. Gemeente alhier, ontstaan door het emeritaat aan ds. *Veldwijk* verleend, heeft de groote kerkeraad dier gemeente heden het navolgende 12tal van predikanten, naar alphabetische orde gerangschikt, geformeerd: DD. *de Blaauw*, te Hoorn; *Brouwer*, te Oudkerk; *Clement*, aan den Helder; *Ketwich*, te Schoonhoven; *de Keijzer*, te Oudewater; *Linse*, te Steenderen; *Uden Masman*, te Meppel; *van Maurik*, te Alkmaar; *Pleijte*, te Bergen op Zoom; *van der Scheer*, te Hoorn; *van Tricht*, te Hurwenen, en *van der Tuuk*, te 't Zant.

216de STAATS-LOTERIJ.

Tweede klasse.

1ste Trekk.	Nos. 6797, 13128 en 12860, ieder een prijs van *f* 1000. No. 16291, een prijs van *f* 5000. No. 4027, een prijs van *f* 2500. No. 5841, een prijs van *f* 20,000.
2de »	Geene.
3de »	Nos. 1500 en 8242, ieder een prijs van *f* 1250. Nos. 3465, 10360, 11846, 11917 en 9598, ieder een prijs van *f* 1000.
4de »	Nos. 18755 en 19652, ieder een prijs van *f* 1000.

De Ansjovis-Visscherij op de Zuiderzee.

Uit het *Nieuw Nederlandsch Magazijn* ontleenen wij het volgende, omtrent deze weinig gekende, maar toch zoo belangrijke visscherij, waarvan men de uitvinding aan twee te Spakenburg woonachtige visschers, *Jan Hopman* en *Jan Hartog* genaamd, en het inzouten aan een Monnickendamschen bokkingdrooger, verschuldigd is, en welke visscherij aan vele nijvere handen werk verschaft, en een veelal niet onaanzienlijk geldelijk voordeel afwerpt.

De ansjovis is een klein zeevischje, dat in uiterlijke gedaante en grootte, zeer veel overeenkomst heeft met de spiering, doch door de kleur zeer ligt daarvan kan worden onderscheiden. Ingezouten als pekelharing, levert het een zeer smakelijk zeebanket op, en heeft in den handel een groot voordeel boven deze, vermits zij jaren lang in het zout goed en smakelijk blijft; zelfs wordt aan de jarige boven de nieuwe de voorkeur gegeven. Zij was reeds sedert onheugelijke jaren in ons vaderland bekend onder den naam van Bergsche ansjovis, blijkens de inscriptien op de uithangborden van vele fruit- en zontevischwinkels. Doch verreweg het grootste gedeelte, ja, meest alle ansjovis, welke tegenwoordig zoo wel in het groot als in het klein in den handel voorkomt, wordt op de Zuiderzee gevangen en te Monnickendam ingezouten of ingemaakt.

De visschers, die na den afloop of het eindigen der haringteelt, deels met het vangen van bot en andere vischsoorten zich onledig houden, deels naar de zeegaten van Texel, het Vlie, Terschelling en Ameland gevaren zijn, ten einde van daar dagelijks bij gunstig weêr de Noordzee in te zeilen, om op kabeljaauw, schelvisch, schol en dergelijke groote zeevischsoorten te visschen, zien (*) met groot verlangen de maanden Mei, Junij en Julij, het ansjovis-saizoen, naderen, zoo ook de berigten omtrent de kenteekenen, die eene gunstige of ongunstige vangst aanduiden, te gemoet.

Langen tijd was men gewoon de ansjovis door een zoogenaamde *dwarskuil*, het nog in gebruik zijnde net te vangen, doch in plaats van door eene schuit, wordt hetzelve thans door twee, en somtijds zelfs door drie visschers-schuiten voortgetrokken of gesleept, en zijn dus de visschers, verpligt een kameraad te zoeken, ten einde voor gezamenlijke rekening op de ansjovisvangst uit te varen.

Deze schuiten gaan, ter plaatse waar zij hare drift willen beginnen, gekomen zijnde, met alle zeilen die van dienst kunnen zijn, bijgezet, naar verkiezing, of zoo de gelegenheid het medebrengt, over stuur- of bakboord liggende, aan den kuil. Zij zijn, ten einde zich geen haar-breed van elkander te verwijderen, door een touw te zamen verbonden, van ongeveer achttien vadem lengte, waarvan de beide uiteinden aan de zoogenaamde voorbolders der schuiten zijn vastgemaakt.

De kuil of kuul is een groot trechter of kegelvormig net, waarvan het wijdste einde of de voet des kegels, die de opening of ingang daarstelt, ongeveer 25 à 30 Amst. el (17,20 à 20,63 N. el) lang, de grootste wijdte of breedte 13 Amst. el (8,94 N. el) en uitgespannen zijnde, aan den ingang daarvan, zijn de zijden van het net aan den mond of opening, 1½ Amst. el (1,03 N. el) hoog. De bovenkant der opening wordt door groote schijven kurk drijvende gehouden, en daarentegen de onderkant door middel van zinkende zwaarte naar beneden getrokken, terwijl de zijden worden opgezet door stevige stukken hout, *oorstokken* genaamd. De kuil wordt, nadat zijn ingang of zijne monding wijd uitgespannen en opgezet is, te water gelaten, en met aan de oorstokken bevestigde touwen, die zestien vadem buiten boords lang zijn, tusschen de beide schuiten en achteruit gevierd; wordende de einden dier in de schuiten blijvende touwen, aan het achterste gedeelte der masten vastgemaakt, al naar dat de visschers zulks verkiezen of het meest doelmatig oordeelen. Na op die wijze buiten boord te water te zijn gebragt, wordt het net of de kuil met den ondersten rand of kant van zijne monding, onder water, rakelings langs den bodem der zee, door beide schuiten voortgetrokken.

Om de kuil met zijn gevangen inhoud binnen te halen, maakt een der visschers het touw, waarmede dezelve aan zijne schuit is vastgemaakt, los, waarop zijn makker de uiterste of spitse punt, waarin zich even als in eene fuik, een zoo genaamden hinkel bevindt, waardoor de eenmaal zich daarin bevindende visch, niet weder kan ontsnappen, met eene daaraan bevestigde lijn, naar zijne schuit toehaalt. Nadat nu ook de wijde ingang van het net is toegesjord, ten einde hieruit niets te laten ontsnappen, wordt die uiterste punt, of het smalle einde des kuils, dat even als de tuit eener gewone fuik kan worden geopend, binnenboord gehaald, losgemaakt, en de visch die zich in het net bevindt, daaruit genomen. Vervolgens wordt het geheel uit zee gehaald, en beide visschers spoeden zich alsdan weder naar bovenwinds oplaverende, om eene nieuwe drift te beginnen.

Na te Monnickendam aan de trafieken te zijn gelost, wordt de ansjovis allereerst gekaakt, of zoo men meer eigenaardig noemt, geplukt, d. i. van kop en ingewand ontdaan.

Het kaken of plukken geschiedt meestentijds door nog jonge kinderen, die, onder het zingen van op de school geleerde liedjes, in de open lucht vóór of binnen de trafiek, in lange rijen op ledige vaatjes zijn gezeten. Elk hunner heeft een vierkant houten bakje of vlootje, waarin een bepaald getal ansjovis zijn afgeteld, voor zich. Het vischje wordt alsdan in de eene hand genomen, en met duim en vinger de kop er afgeknepen en tegelijker tijd met de andere hand de buik opengereten en het ingewand er uitgetrokken. Een en ander gaat verbazend snel in zijn werk, en in een oogenblik tijds zijn, daar het loon per honderd of per duizend stuks berekend wordt, een honderdtal ansjovis op deze wijze gekaakt. Op deze bewerking, waarvan veel afhangt, wordt naauwkeurig door een of meer der knechten van de trafiek toegezien. De aldus gekaakte visch wordt nu zorgvuldig afgespoeld, en daarna in manden gedaan, om er het water van te laten afzijgen; vervolgens wordt de ansjovis in een houten trog stevig in zout geworpen, of daarin omgewoeld, en dan in zeer groote langwerpig vierkante bakken of troggen, in dunne lagen, die zeer vlak en effen worden gevlijd en aangelegd, gedaan; wordende tusschen elke laag behoorlijk zout gestrooid. In deze bakken blijft de ansjovis een daartoe voor vast bepaalden tijd staan; daarna wordt ze er wederom uitgenomen, en in zijgers of vlakke manden gedaan, opdat de pekel er schoon af kan zijgen. Vervolgens wordt de visch zeer net, in ronde lagen, waar tusschen wederom het noodige daartoe bepaalde zout wordt gestrooid, in heele, halve of kwart ankers, die sterk geknipt zijn, ingelegd. De aldus met de visch, ter hoogte van eene halve hand breedte, daarboven vol gepakte vaten, worden daarna ter zijde gezet en blijven zoolang staan, tot dat de ansjovis beneden de kim van het vat is gezakt, wanneer de bodem er opgelegd en het vat gekuipt wordt, om vervolgens, nadat hetzelve zoolang door het sponsgat met pekel is aangevuld, dat de visch hiervan niet meer tot zich trekt, voor goed digt gemaakt, met een merk door 's Rijks ambtenaren gebrand, in de pakhuizen geborgen, om van daar naar Amsterdam en elders, ter verdere verzending, voornamelijk naar buitenlands en vooral naar Duitschland, gezonden te worden.

(*) Zoomede vele onzer Friesche schippers, die zoo als gedurende den jongsten zomer, wanneer er weinig of niet met varen te verdienen was, aan deze visscherij met niet weinig voordeel, deel namen.

PROGRAMMA.

TENTOONSTELLING *voor* 1852, *van wege het* KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP, *ter aanmoediging en bevordering van TEEKEN- en SCHILDERKUNST*, *onder den naam :* PICTURA, *te Groningen.*

Het Kunstlievend Genootschap: *Pictura*, besloten hebbende in den jare 1852 weder eene Tentoonstelling van Schilderijen en Teekeningen van levende kunstenaars uit *Nederland* en van *Nederlanders* van geboorte, buiten het Rijk woonachtig, te houden, brengt de Vereenigde Commissie de navolgende bepalingen ter kennisse van alle maatschappijen, beoefenaars en bevorderaars der beeldende kunsten.

Art. 1. De Tentoonstelling zal van af den 10 Mei tot den 19 Junij geopend zijn, en des noods niet meer dan ééne week kunnen verlengd worden.

Art. 2. De Schilderijen en Teekeningen zullen, *behoorlijk ingepakt en vrachtvrij*, moeten bezorgd worden, het zij, vóór den 26 April aan den Heer *C. F. Roos*, (in 't huis met de hoofden) te *Amsterdam*, het zij, indien zulks door de woonplaats der HH. Kunstenaars beter mogt schikken, vóór den 30 April, *mede vrachtvrij*, aan het adres van den Secretaris der Vereenigde Commissie, *F. de Witt*.

Art. 3. Elk in te zenden stuk zal moeten worden voorafgegaan of vergezeld van *eenen vrachtvrijen brief* aan den Secretaris, inhoudende den naam en de woonplaats des inzenders, eene korte omschrijving van het kunststuk, het merk, waarmede ieder stuk of iedere kist is geteekend, benevens, des verkiezende, den prijs, van welken bij verkoop 5% wegens de kosten, zal worden afgetrokken.

Art. 4. Stukken, op vorige Tentoonstellingen te dezer stede geplaatst geweest, zullen niet worden toegelaten; terwijl de V. Commissie zich de bevoegdheid voorbehoudt, om van de ingezonden stukken diegene, welke zij niet geschikt oordeelt, niet te plaatsen, maar vóór de opening der Tentoonstelling, onder geheimhouding, terug te zenden.

Art. 5. Geene stukken zullen worden geplaatst, dan die, welke aan één der in Art. 2 vermelde adressen zijn ingezonden.

Art. 6. Er zal geen onderhandsche verkoop van een als te koop opgegeven stuk, zonder kennisgeving aan de V. Commissie, worden erkend; terwijl, indien hetzelve inmiddels door haar mogt zijn verkocht, de eerstgenoemde verkoop als vervallen wordt beschouwd.

Art. 7. Alle geplaatste stukken blijven tot de sluiting der Tentoonstelling onder een zorgvuldig toezigt, en worden voor brandschade verzekerd. Voor schade of gemis wordt bij de in- en terugzending of anderszins niet ingestaan.

Art. 8. De onverkochte stukken moeten binnen acht dagen na de sluiting der Tentoonstelling aan het lokaal worden afgehaald; na welken tijd de overblijvende, *vrachtvrij*, aan den inzender zullen worden terug gezonden.

Art. 9. Alle vorderingen, de ontvangst of de betaling van Schilderijen betreffende, moeten binnen drie maanden na de sluiting der Tentoonstelling bij de V. Commissie worden ingediend; na welk tijdstip dezelve niet meer zullen worden aangenomen.

De V. Commissie op den gunstigen uitslag van vorige Tentoonstellingen vertrouwende, vermeent ook nu de HH. kunstenaars te mogen aanmoedigen tot het inzenden van keurige voortbrengselen van hun talent. Zij acht het niet ondienstig HH. inzenders tevens te berigten, dat zij het voornemen heeft, Zr. Ms toestemming te vragen, om na afloop der Tentoonstelling eene verloting van kunstwerken te kunnen houden.

Groningen, den 6 Januarij 1852.

De Vereenigde Commissie voor de Tentoonstelling.

Het Bestuur des Genootschaps:	*De Commissie uit de Leden des Genootschaps:*
Dr. H. WOLTHERS, *Voorzitter.*	Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz.
F. DE WITT, *Penningmeester en Secretaris. der Vereenigde Commissie.*	Jonkh. Mr. W. GOCKINGA.
	J. H. JAPPÉ.
H. TIDDENS, *Secretaris.*	K. MESDAG.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de Voorjaars Koffij-Veilingen der Maatschappij van 1852 zullen gehouden worden op de plaatsen en dagen en bestaan uit de hoeveelheden, hieronder vermeld:

te Rotterdam, op Maandag 15 *Maart* 1852:

158,812 Balen JAVA-KOFFIJ, liggende *aldaar;*
13,055 » DITO, DITO, » te *Schiedam;*

te Amsterdam, op Donderdag 18 *Maart* 1852:

197,801 Balen JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar;*
19,303 » DITO, DITO, » te *Dordrecht.*

De Directie geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Najaars-Veilingen van 1852 geene andere Koffij dan de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De Monsters zullen op *Vrijdag* 13 *Februarij* aanstaande verkrijgbaar zijn, terwijl de Notitien met de Veil-Conditien in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, 21 Januarij 1852.
DE MONCHY, *President.*
DE CLERCQ, *Secretaris.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe A. I. H. BIDDINGA, geb. VOGELSANG.
Sneek, den 21 Januarij 1852.

WOUDSEND, den 22 Januarij 1852. Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, HOUKJE T. OVERMEER, Echtgenoote van
J. A. AUKES.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON, EVA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 23 Januarij 1852. L. HANNEMA.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON, A. VAN DER WERF, Echtgenoote van
Schrans, bij Leeuwarden, den 23 Januarij 1852. G. BAKKER.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON JOHANNA MARIA TEN CATE, hartelijk geliefde Echtgenoot van
Oldeboorn, den 24 Januarij 1852. H. HAGA.

*** Bevallen van een' ZOON J. F. SCHOONLINGEN, Echtgenoote van
Ackrum, den 25 Januarij 1852. A. A. KAT.

*** Heden beviel van eene DOCHTER E. VAN DAM — PETERS.
Leeuwarden, den 25 Januarij 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER H. J. LUXWOLDA, geliefde Echtgenoot van
Gorredijk, den 25 Januarij 1852. R. A. VAN DER ZEE.

*** Op den 17 Januarij 1852 overleed te Workum, in 80jarigen ouderdom, RENSKE M. IJPMA, Wed. ALBERT KUIPERS.

*** Heden overleed ons jongste Kindje HENDRIK, bijna een jaar oud.
Harlingen, den 19 Januarij 1852.
JAN FREERK FONTEIN en
A. FONTEIN — HARMENS.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden voormiddag omstreeks 10 uur, behaagde het den Heer van leven en dood, na eene langzame verzwakking, door eenen zachten dood van mijne zijde weg te nemen, mijne hartelijk geliefde Huisvrouw KLAASKE PIETERS KAMMINGA, in den ouderdom van 69 jaren.

Ruim vijf en veertig jaren was ik met haar door een, van God gezegend, huwelijk in liefde en vrede verbonden, waardoor ik — ofschoon dankbaar voor dit groote voorregt — in mijnen gevorderden ouderdom zeer veel aan haar verlieze; doch de hoop des zaligen wederziens, waarop zij door een ootmoedig geloof was voorbereid, doet mij in dezen treurigen weg eerbiedig berusten.

Woudsend, den 21 Januarij 1852. H. O. VAN DER SCHUIT.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot in den ouderdom van 32 jaren 10 maanden, en wordt door mij zeer betreurd, benevens 2 Kindertjes welke het gemis van hunnen Vader nog niet beseffen.
Leeuwarden, [illegible] Januarij 1852.
JANNEKE JONAS MARIENUS,
Wed. J. B. KALSBEEK.

*** Heden overleed mijne veel geliefde Echtgenoote TRIJNTJE F. KLEIN, in den ouderdom van bijkans 34 jaren, mij nalatende 4 Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen. Met innige weemoed staar ik haar na maar hoop met Christelijke lijdzaamheid in Gods Alwijsheid te berusten.
Akkrum, den 21 Januarij 1852. P. K. DE GROOT.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontvingen wij het zoo treurig berigt dat onze geliefde eenige Broeder en Zwager, JAN VAN DER SCHAAFF, in den ouderdom van bijna 52 jaren, te Buffalo in Noord-Amerika, aan de gevolgen eener uitterende ziekte is overleden.
Dokkum, den 23 Januarij 1852.
J. F. POSTHUMA.
F. POSTHUMA, geb. V. D. SCHAAFF.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, 24 Januarij 1852. Heden avond omstreeks half acht ure, overleed mijn Echtgenoot E. VAN DER WAL, Postmeester der Koninklijke Paardenposterij alhier, in den ouderdom van ruim 61 jaren, na eene echtvereeniging van 39 jaren. J. A. RIJBRUG VAN JELGERHUIS.
Algemeene en bijzondere kennisgeving. Wed. E. VAN DER WAL.
NB. *De affaire zal op denzelfden voet continueren.*

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 20 tot en met den 26 Januarij 1852 aangegeven: 14 Geboren, 14 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 23 Januarij 1852, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 39 00. AANVOER, 373/4 192/8 55/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 24 Januarij 1852.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	2½ pCt.	58	58⅛	58 1/16	
Dito dito. ..	3 »	68¾	68 13/16	68¾	
Dito dito ...	4 »	88 9/16	88⅝	88 9/16	
Amort.-Synd.	3½ »				
Handel-Maats.					

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	62 5/16	62 7/16	62 5/16

RUSLAND.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	105⅝
dito dito 1828/1829	5 »	
Dito bij dito..	4 »	88⅛
Geldl. te Londen	4½ »	99

SPANJE.

Leen. bij *Ardoins*	5 pCt.	17⅞	18	
Dito Nieuwe...	1 »	18 1/16	18⅛	18 1/16
»	3 »	41⅝		
» Binnenl.à6/m	3 »	38⅛	38 3/16	38⅛
Ardoin Coupon		9⅜	9 7/16	
Passive...............				

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	73¼	73½
» (nieuwe)	5 »	80⅝	80⅝
» »	2½ »	37½	38¼

PORTUGAL.

Te Londen	5 (nu 4) pCt.	35 1/16
»	4 »	34⅜

Amerik. Bank-Actien 4 9/16, 11/16, 11/16; Braz. 5 pCt. 94½; Mexik. 29; Gren. 2 pCt. 16⅜; Ecuador 3⅛; Grieken 5⅜; Metal. La B 5 pCt. 80, ⅛, 80; 4 pCt. Weldadigheid 79¾.

Zondag den 25 Januarij.

Ardoins 5 pCts. 17¾, 13/16. Dito Coup. 9 5/16. Binnenl. 3 pCts. 38⅛. Spaansche 1 pCts. 17⅞, 15/16. Dito 2/m. na de uitg. 17⅞, ¾. Fransche Oblig. 3 pCt. 61⅛, 60 15/16, 61, 1/16, 61. Metaliek 5 pCt. 73, 72¾, ⅞. Dito Nieuwe 80. Dito La. B. 79⅜. Dito 2½ pCts. 37⅞, ⅞. Mexik. 28 15/16. Amerik. Bank-Actien 4 11/16, ¾, 13/16, ⅞. Dito Origin. 4⅝, 13/16.

Op de lager afkomende koersen van Parijs van gisteren was heden de stemming over het algemeen flaauwer. Alleen waren Amerik Bank-Act. tot verbeterde prijzen meer gewild. In Fransche, Oostenr. en Spaansche was de affaire vrij levendig.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 24 à 24,05. Napelsche *f* 24,50. Div. in £ St. *f* 11,77½ à 80. Fransche *f* 55⅞. Belgische *f* 55⅞. Pruisische *f* 34½. Spaansche *f* 2,44½. Hamb. Russ. *f* 36¼. Russ. in Z. R. *f* 36 11/16. Russ. Pap. *f* 10 7/16. Pools. in *Fl.* *f* 27⅛. Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,65 à *f* 9,75.

St. Jacobs- of St. Jobs-Leen te Oldehove.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, Provisoren van het St. Jacobs- of St. Jobs-Leen te Oldehove, gevestigd te Leeuwarden, roepen bij dezen op allen die beweren mede geregtigd te zijn, tot de begeving van genoemd Leen, om te compareren ten Raadhuize dezer Stad, op *Woensdag den* 24 *Maart* 1852, des middags te *twaalf* ure, ten einde, voor het vervolg, de voorwaarden der begevingen van gezegd Leen en wat daarmede in verband staat, te regelen.

Leeuwarden, den 26 Januarij 1852.
Burgemeester en Wethouders Provisoren voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
Ter ordonnantie van Dezelven,
M. S. DE WAL.

Verkooping van Huizen te Bolsward.

De Notaris E. T. KUIPER, zal, op Zaturdag den 31 Januarij 1852, des avonds 7 uur, in *den Hof van Holland*, aldaar, finaal presenteren te verkoopen:

1. Eene kapitale, modern betimmerde en degelijk onderhoudene HUIZING met ERVE en TUIN c. a., aan de Appelmarkt te Bolsward, op het aangenaamst en meest florissant gedeelte der stad; thans door Mejufvrouwen *de Hoop* bewoond; waarop geboden is *f* 3188.
2. Eene wel ter nering staande en zeer hechte HUIZING, zijnde het *HEERENVEENSTER- en JOUSTER VEERHUIS*, met ERVE en STEEG, aan het Grootzand te Bolsward; door *Hessel van Manen* en *Vrouw* als eigenaren bewoond; waarop geboden is *f* 761.
3. Eene nog kort geleden aanmerkelijk vertimmerde zeer propere HUIZING, met SCHUUR, ERVE en TUIN c. a., aan den Grooten Dijlakker aldaar; bij de Wed. *A. T. de Haan* als mede-eigenaresse in gebruik; waarop geboden is *f* 805.

Alle perceelen den 12 Mei 1852 vrij te aanvaarden.

De Notaris W. VAN RIESEN, te Rinsumageest, zal, op Maandag den 2 Februarij 1852, des namiddags ten 4 ure, ten huize van *L. F. Antonides*, te Veenwouden, bij de provisionele toewijzing, verkoopen:

1. Eene sedert kort veel verbeterde WINKEL-HUIZINGE, met SCHUUR en STALLING, staande en gelegen in de Buurt te Veenwouden.
2. De geregte HELFT in het VEERSCHIP, eene vaste BEURT bevarende van Veenwouden naar Leeuwarden en Dokkum vice versa.

Alles bij den eigenaar *D. A. de Jager* in gebruik; den 12 Mei 1852 te aanvaarden.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Vrijdag den 6 Februarij 1852, des avonds om 6 ure, ten huize van *J. W. van der Heide*, Kastelein te Heeg, publiek bij de finale toewijzing, tegen genot van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Een TJALKSCHIP, groot 71 ton, met compleeten Inventaris, liggende aan de Werf van den Scheepstimmerman *M. G. Palsma* te Heeg; waarop geboden is de geringe som van *f* 700.

Aanbesteding van Steenkolen.

Door de Directie der Friesche Stoomboot-Reederij te Harlingen, zal worden aanbesteed: De levering van p. m. 1500,000 (vijftien honderd duizend) Nederlandsche ponden STEENKOLEN, gedeeltelijk te leveren

te HARLINGEN, LEMMER of AMSTERDAM,

dit laatste naar keuze van den aannemer. De inschrijving voor ieder der genoemde plaatsen *Harlingen* en *Lemmer*, zal geschieden bij afzonderlijke Billetten, en zullen moeten worden ingezonden, vóór of op den 14 Februarij a. s., bij den Heer D. KRAIJER, te *Harlingen*, bij wien alsmede te *Amsterdam* bij den Heer P. VAN VLISSINGEN, de Voorwaarden en Conditien ter lezing liggen.

Hengstebier in Gaasterland

zal worden gehouden op Maandag 2 Februarij 1852, des namiddags 1 uur, in de Herberg te Rijs, bij welke gelegenheid worden genoodigd tot betaling allen die Dekgeld schuldig zijn, en die van vroegere jaren in het bijzonder, wijl bij verdere nalatigheid, vervolgingen zullen moeten worden ingesteld.

Bij goed weder zal met de Hengsten worden gemonsterd.

TE HUUR,

den 12 Mei 1852 te aanvaarden: Eene rojale WINKEL-HUIZINGE, waarin vele jaren eene Kruideniers-Affaire is uitgeoefend, staande op een goeden stand te Bolsward.

Gegadigden vervoegen zich vóór den 15 Febr. a. s. bij J. J. VAN NOORD, Zaakwaarnemer aldaar. Brieven franco.

Uit de hand te huur:

Eene BOEREN-BEHUIZINGE, met 25 bunder WEID-, BOUW- en HOOILAND, te Groninger Opende, eigen aan *Pieter Freerks de Vries* aldaar. De Landen dadelijk, de Huizinge den 12 Mei 1852 te aanvaarden.

Uit de hand te huur of te koop:

Eene moderne HUIZINGE, met drie Beneden- en een Bovenkamertje, Keuken enz., ruime SCHUUR en STALLING voor tien Koeijen en vier Paarden, en omstreeks negen roede GROND, staande en gelegen midden in de Gebuurte te Berlikum, aan de Vaart en de Dorps-opslag, tot onderscheidene Affaires zeer geschikt; kunnende er des verkiezende worden bij verhuurd of verkocht ruim twee bunder GREIDLAND. Nadere Informatien bij den tegenwoordigen huurder AART KLAZES AATSMA, aldaar.

ACCOORD.

De Curators in het faillissement van RUDOLPHUS TER HORST, Koek- en Banketbakker en Winkelier te Leeuwarden, brengen ter kennis van belanghebbenden, dat door den failliet, in de 2de bijeenkomst van schuldeischers tot verificatie van schuldvorderingen in gedacht faillissement, is aangeboden een *ontwerp van Accoord*, waarover de raadpleging en beslissing is bepaald op Zaturdag den 7 Februarij 1852, des namiddags ten 1 uur, in het Paleis van Justitie te Leeuwarden. Wordende mitsdien alle bekende en nog onbekende schuldeischers uitgenoodigd, om ten gestelden dag en uur in persoon of bij gemagtigde ter vergadering te verschijnen, ten einde over het voorgestelde accoord te raadplegen en te beslissen.

Inzage van stukken en inlichtingen zijn inmiddels te verkrijgen ten Kantore van beide Ondergeteekenden.

De Curators voornoemd,
Mr. W. W. KUTSCH.
Mr, F. DE HAAN IJz.

De affaire in MANUFACTUREN, onder de firma B. STOCKMANN ZOONEN & Co. te Bolsward gedreven, in 1847 aan de Ondergeteekenden overgedragen door derzelver Vader en Oom, de Heeren JOSEPH STOCKMANN en HEINRICH STOCKMANN, en sedert voor eigen rekening gecontinueerd, zal onder de firma B. STOCKMANN ZONEN & C°., door de Ondergeteekenden als VENNOTEN worden voortgezet. Terwijl zij hiervan kennis geven, recommanderen zij zich in het vertrouwen van het Handeldrijvende en verdere Publiek in 't algemeen, en in de gunst der Vrienden en Begunstigers van hun Vader en Oom, in 't bijzonder.

Bolsward, den 23 Januarij 1852. CHRIST STOCKMANN. JULIUS STOCKMANN.

De Ondergeteekende zich hier ter Stede gevestigd hebbende tot het geven van THEORETISCH en PRACTISCH ONDERWIJS in de MUZIJK op de ondervermelde Instrumenten, alsmede in de ZANGKUNST, als volgens de beste methodes, met bewijs van voorname Kunstkenners, Liefhebbers en Meesters; bestaande die Instrumenten in: 1°. *Piano*, 2°. *Viool*, 3°. *Alto-Viola*, 4°. *Violoncelle*, 5°. *Contrabas*, 6°. *Fluit*, 7°. *Klarinet*, 8°. *Fagot*, 9°. *Trombone*, 10°. *Klephoorn*, 11°. *Corno*, 12°. *Trompet*, 13°. *Guitar* en 14°. *Harp*.

Dat hij misdien voorgenomen heeft eene MUZIJK- en ZANG-SCHOOL alhier op te rigten, waartoe eene Lijst van voorwaarden door hem is zamengesteld, waarop hij de Inteekening van belangstellenden verzoekt ter plaatse, onder zijne naamteekening vermeld.

Leeuwarden, den 26 Januarij 1852. L. I. EICHNER, *Letter G, no. 73, op het Heerenwaltje.*

De Ondergeteekenden, Zaadkoopers en Bloemisten te Haarlem, hebben uitgegeven en aan hunne Correspondenten verzonden, hunnen Voorjaars-Prijscourant van TUINZADEN, BLOEMZADEN, VOORJAARS-BOLGEWASSEN en verdere artikelen. Onder meer nieuwigheden die zij van buitenslands hebben ingevoerd en die tot Tuin- of Landbouw betrekking hebben, komen daarin voor, onderscheidene nieuwe soorten van ENGELSCHE DOPERWTEN, nieuwe soorten AARDBEZIëN, enz., enz., enz.

Bovenvermelde Prijscourant wordt op vrachtvrije aanvrage franco per post verzonden.

Haarlem, den 20 Januarij 1852. V. SCHERTZER & ZOONEN.

Mijne Huisvrouw MAAIKE RINGNALDA, die langen tijd aan hevige Oorpijn sukkelde, is door het gebruik der *OORMAGNETEN* van GOLDBERGER, die ik bij den Koopman *K. Drager*, te Franeker gekocht heb, daarvan genezen.

Tzummarum, 10 November 1851. F. VAN GELDER.

De Oormagneten worden in alle Dépôts verkocht waar *Goldberger's* Kettingen zijn.

Bij gebrek aan spijsvertering
en alle maag- en leverziekten
NEME MEN DE PILLEN VAN *HOLLOWAY*.

Een ieder die aan de bovengenoemde ongesteldheden is lijdende, behoorde zijnen toevlugt tot de Pillen van *Holloway* te nemen, daar er geen geneesmiddel bekend is hetwelk met een zoo zeker gevolg ten deze werkt, als dit. Deze Pillen versterken de maag, vermeerderen den eetlust, zuiveren het bloed, en werken heilzaam op de lever. Ook voor elke ongesteldheid in de darmen zijn zij zeer aanbevelingswaardig, zij nemen de oorzaak der ziekten weg en geven gezondheid en krachten weder. Zenuw-hoofdpijnen, en neerslagtigheid van geest worden ook spoedig weggenomen door de Pillen van *Hollowaij*.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

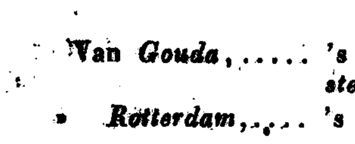

GOUDA EN ROTTERDAM,
vice versa.

Hervatting der WINTER-STOOMBOOT-DIENST, op *Maandag den 26 Januarij* 1852, en vervolgens *alle dagen*

Van *Gouda*, ... 's morgens ten 7 ure, na aankomst der Barge van *Amsterdam*.
» *Rotterdam*, ... 's namiddags ten 4 ure.

Iemand tot de VERKOOP VAN BIEREN uit de zoo gunstig bekende Bierbottelarij te Haarlem genegen, adressere zich franco aan dat Etablissement.

LEES HIER.

Een JONGELING, oud bijna 22 jaren, van eene fatsoenlijke burger familie, biedt zich aan als EERSTE of TWEEDE KLERK op eene Secretarie of ander Kantoor. Sedert bijna zes jaren, en thans nog, is hij als tweede Klerk werkzaam op eene Secretarie van eene Gemeente welke meer dan 10,000 zielen telt. — Adres onder letter A. met gefrankeerde brieven aan den Heer J. C. KREDIET, Boekhandelaar te Heerenveen.

Een fatsoenlijk JONGELING, oud 21 jaren, gedurende eenigen tijd op een NOTARIëEL KANTOOR werkzaam, wenscht zich tegen Mei a. s. gaarne te verplaatsen.

Adres met *gefrankeerde brieven onder letter W.*, bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

Ter opleiding in den Boekhandel

bestaat gelegenheid te *Groningen* tot plaatsing van een 15—18jarig JONGELING, P. G., eenigermate bekend met het Fransch en Duitsch en eene goede hand schrijvende. Adres, met vrachtvrije brieven onder letters A. M. Z., aan *het Bureau der Groninger Courant.*

Bij een PREDIKANT op een aangenaam dorp in *Groningerland* is gelegenheid, om nevens een' bij hem inwonenden leerling, die voor de Academische lessen voorbereid wordt, nog één' of twee JONGELIEDEN tot hetzelfde doel te plaatsen. Behalve huisselijke opvoeding genieten de Kweekelingen niet slechts in de *Oude talen*, maar ook in het *Fransch* en *Duitsch*, alsmede in *mathematische-* en andere *wetenschappen* onderrigt, terwijl ook voor grondig Muzijk-onderwijs gelegenheid bestaat. Hierop reflecterende, gelieve men zich, met gefrankeerde brieven onder de letters D. J., te adresseren aan den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te *Groningen.*

Er wordt gevraagd, om op 12 Maart e. k. in dienst te treden, een ongehuwd bekwaam MEESTERKNECHT in het GROF- en FIJNSMEDEN en KAGCHELMAKEN. Men vervoege zich met franco brieven of in persoon bij de Weduwe J. G. NOTTING, bij de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan op Mei e. k. vast werk bekomen bij J. G. STEEN, Mr. Smid te Akkrum.

Een KUIPERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan op Mei aanstaande werk bekomen bij de Wed. J. H. KOOIJINGA, te Achlum.

Iemand zonder kinderen, vraagt tegen 12 Mei e. k. eene Protestantsche HUISHOUDSTER, geschikt voor alle dagelijksche Vrouwen-arbeid, goed kunnende lezen en schrijven, en voorzien van beste getuigschriften, bij voorkeur iemand die ten platten lande in eene Winkelhuizinge als zoodanig is dienstbaar geweest. Met brieven *franco brieven onder de letters Z. K.*, vervoege men zich vóór den 10 April, bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

*** Binnen- en Buitenlandsche Boekhandel,
Boekdrukkerij, Boekbinderij en Linieermachine.

De Ondergeteekende beveelt zich bij voortduring in de gunst van zijne Stad- en Landgenooten aan, en berigt dat bij hem steeds vele Wetenschappelijke Werken, enz. enz. voorhanden zijn, en indien het verlangde onverhoopt niet voorhanden mogt zijn, op het spoedigst wordt geleverd. Zijne BOEKDRUKKERIJ is met eenige nieuwe Engelsche Lettersoorten vermeerderd, en gaat steeds met den tijd voort. Wat het BINDWERK aangaat, op aanvrage worden volgaarne modellen ter bezigtiging gezonden. De *SCHRIJFBOEKEN* die door hem worden geleverd, voldoen bij voortduring, want zij zijn allen *sterk* en *netjes* gebonden en vallen sierlijk open. Hij heeft tevens eene LINIEERMACHINE aangeschaft; de *herhaalde* bestellingen die hij mogt ontvangen, getuigen van de tevredenheid zijner begunstigers; men kan, des verkiezende, zijn eigen papier leveren.

Heeren BOEKVERKOOPERS, die hem reeds met hun *BOEK- en SMOUTWERK* begunstigden, beveelt hij ook beleefdelijk zijne LINIEER-MACHINE aan, en noodigt de andere confraters zoowel binnen als buiten de stad hiertoe uit.

Hij debiteert verder met veel succes: Mr. V. D. AA. Iets over de *VEESTERFTEN* IN FRIESLAND en de daartegen genomen *MAATREGELEN*, van af 1713—1849, gr. 8° *f* 0,90.

V. MEURSINGE,
Wirdumerdijk, letter D, no. 117.

********** VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:

Mrs. ELLIS,
EER EN AANZIEN,
OF MAATSCHAPPELIJKE ONDERSCHEIDING.

Uit het Engelsch door C. M. MENSING, 4 dln. in gr. 8vo, met Platen en Vignetten *f* 13,20.

TIJD 1850, no. 9. .... Als uitspannings-lectuur verdient het dien naam ten volle, om 't geen het bevat, en om de levendige, boeijende wijze, waarop de schrijfster ons hare opmerkingen en indrukken meêdeelt. En als zedekundig werk verdient het aller aandacht. 't Bevat schoone lessen op eene eenvoudige, ongekunstelde wijze voorgedragen. Door zulke werken, zòò geschreven, zal 't vooroordeel bij sommigen tegen den roman langzamerhand verminderen.....

LEESKABINET. Onder de romans, waarin eene bepaalde zedelijke strekking in het oog wordt gehouden, is deze eene der best geschrevene en meest onderhoudende, die ons in langen tijd onder het oog zijn gekomen..... Zoowel tot lectuur van uitspanning als om de nuttige zedelijke wenken, die deze boekdeelen in menigte bevatten, verdienen zij in veler handen te komen, en wij twijfelen bijna niet, of dit zal ook het geval wezen, daar zij compres gedrukt en ... relatief goedkoop zijn, en de uitvoering in alle opzigten loffelijk is. Goede ... schijnt meer en meer eene algemeene eigenschap onzer uitgevers te worden.....

RECENSENT. Wij hebben de eerste deelen van dezen schoonen roman ... vroeger in dit tijdschrift aangekondigd. Wij hebben nu van deze twee, waarmede het werk compleet is, niet anders te zeggen, dan dat zij volkomen aan het vorige beantwoorden..... Het geheel doet de uitgevers eer aan, en zal ongetwijfeld in ons land den welverdienden bijval vinden, zoo ten minste het publiek nog een werk, dat zich in elk opzigt zoo gunstig onderscheidt, weet te waarderen enz.....

********** Bij W. VAN BOEKEREN, te Groningen en de voornaamste Boekhandelaren, zijn nog eenige Exemplaren van onderstaande werken te bekomen:

I. Verhandelingen ter nasporing van de Wetten en gesteldheid onzes Vaderlands; waarbij gevoegd zijn eenige analecta. Door het Genootschap *Pro Excolendo* jure Patrio, in 6 zware deelen à *f* 20 in plaats van *f* 42.
II. Monumenta Groningana veteres aevi inedita met aanmerkingen, opgehelderd door R. K. DRIESSEN, 4 deelen, in plaats van *f* 9 à *f* 4,50.
III. Het Fivelingoër en Oldamster Landregt. Een oud friesch Handschrift uit de 14de Eeuw met eene vertaling door Mr. M. DE HAAN HETTEMA, in plaats van *f* 2,40 à *f* 1,20.
IV. Het Emsiger Landregt van het jaar 1312, naar een oud friesch handschrift uitgegeven en met ophelderende aanteekeningen door Mr. M. DE HAAN HETTEMA, in plaats van *f* 1,60 à 90 Ct.
V. Geschiedkundig betoog dat de Priesteren, reeds voor de 15de Eeuw in de Vriesche landen enz. leefden in den ongehuwden staat, door Mr. H. O. FEITH, in plaats van *f* 3 à *f* 1,50.
VI. De Warven en de hoofdmannen Kamer, of het voormalig Provinciaal Geregtshof binnen de stad Groningen, in verband beschouwd met de staatk. gesch. van dit gewest, door Mr. J. P. TRESLING, in plaats van *f* 1,60 à 80 Ct.
VII. Reis naar Sagelterland, benevens deszelfs geschiedenis, aard, zeden, ... woonten der bewoners en korte schets en woordenlijst van hunne taal door Mr. M. HETTEMA & R. R. POSTHUMUS, met kaart en platen, in plaats van *f* 4,80 à *f* 1,50.
VIII. Arends (Fx.) Natuurkundige Geschiedenis van de kusten der Noordzee en de veranderingen welke zij, sedert den Cymbrischen Vloed tot op heden door Watervloeden ondergaan hebben. Uit het Hoogduitsch en met eene Voorrede en Aanteekeningen vermeerderd, door R. WESTERHOFF, 3 deelen, in plaats van *f* 10 à *f* 4,80.

Onderstaande werken worden tot verminderde prijzen door den tegenwoordigen eigenaar uitgegeven en zijn alom verkrijgbaar:

MUNTINGHE Prof. H., de Psalmen uit het Hebr. vertaald. Met aanmerkingen, 3 dln., in pl. van *f* 12,45 à *f* 4,50.

———— Geschied. der Menschheid verkort door *Cramer v. Baumgarten*, 2 dln., in pl. van *f* 5,45 à *f* 2.

ROSENMULLER, de Oosterlingen. Ophelderingen der Heil. Schriften uit de natuurlijke gesteldheid, de overleveringen, zeden en gewoonten van het Oosten. Vertaald en vermeerd. door *Cramer v. Baumgarten*, 4 dln., in pl. van *f* 12 à *f* 4...

BURK, Christelijke Vrouwenspiegel. Met Portr. v. *Cattr. van Borce*, in pl. van *f* 3 à *f* 1.50.

CORSTIUS J. Christelijk Handboek voor kranken, bejaarden en stervenden, 2de druk, in pl. van *f* 2,80 à *f* 1,50.

TER LEEUWARDER COURANT - DRUKKERIJ.